

Sociálním službám chybí zaměstnanci. A bude jen hůř

20.9.2022 - Vilém Dojiva | INFOPROFI GROUP s.r.o.

V následujících třiceti letech přibude v České republice milion lidí starších pětadesáti let. Pro systém sociálních služeb to bude znamenat spoustu práce navíc, už dnes přitom sociální služby trpí nedostatkem pracovní síly. Na pozici sociálního pracovníka je přitom nutné vyšší odborné, nebo dokonce vysokoškolské vzdělání.

Podle prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiřího Horeckého chybí pobytovým sociálním službám až patnáct tisíc lůžek a na dva tisíce zdravotních sester a pracovníků v sociálních službách. Podobným problémem trpí i terénní služby, jejichž pracovníci navštěvují klienty doma.

Na nedostatek pracovníků v sociálních službách upozorňuje i nová strategie Evropské komise. Problém se týká všech členských zemí EU. Podle strategie bude potřeba do roku 2050 vyškolit až 1,6 milionu nových sociálních pracovníků. Komise proto vyzývá členské státy, aby připravily akční plány k řešení těchto problémů dlouhodobé péče.

Již dnes se o většinu seniorů starají jejich rodiny, znamená to pro ně ale nelehký úkol. Podle Horeckého je potřeba sociální služby systémově podpořit a nenechávat péči jen na bedrech příbuzných. *„Nejlepší model je, když senior zůstává co nejdéle v domácím prostředí, v péči o něj pomáhá profesionální pečovatelka a rodina ho může příležitostně umístit do odlehčovací služby nebo denního stacionáře. V momentě, kdy už ani to není možné, protože senior trpí třeba demencí, je často východiskem pobytová služba,“* dodává Horecký.

V odlehčovacích službách je pracovních sil prozatím dostatek, ale často je využívají lidé, kterým by se v domovech, tj. pobytových službách, dostalo lepší péče.

Navyšování kapacity pobytových služeb je problematické. Než například město či obec postaví nový domov pro seniory nebo domov se zvláštním režimem, může to trvat až patnáct let. Soukromí investoři staví domovy rychleji, ale motivací těchto zařízení je zisk, fungují na tržním principu. To s sebou nese dvě zásadní úskalí. Zaprvé, lidé si v soukromých zařízeních za péči připlatí. Zadruhé, soukromá zařízení vznikají spíše ve velkých městech, kde žije víc lidí a kde mají zařízení víc potenciálních klientů. Přitom právě v menších městech a na venkově je kvalitních sociálních služeb největší nedostatek.

Kromě státních zařízení a soukromých investorů jsou důležitou silou v sektoru také nestátní poskytovatelé sociálních služeb, například Charita nebo Diakonie. Tyto organizace ale nemohou chybějící kapacity pokrýt. Zpravidla totiž dokážou svým zaměstnancům nabídnout jen o 8-12 % nižší platy, než kolik by pečovatelé dostali ve státním nebo soukromém sektoru.